

RIKSDAGENS SKRIVELSE 15/2006 rd

Lagmotion med förslag till lag om ett forskningsinstitut för internationella relationer och EU-frågor och till lagar om ändring av lagen om riksdagens tjänstemän och 1 och 10 § i lagen om grunderna för avgifter till staten

Ärende

Riksdagsledamot Timo Kalli m.fl. har väckt en lagmotion med förslag till lag om ett forskningsinstitut för internationella relationer och EU-frågor och till lagar om ändring av lagen om riksdagens tjänstemän och 1 och 10 § i lagen om grunderna för avgifter till staten (LM 28/2006 rd).

Beredning i utskott

Utrikesutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (UtUB 5/2006 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ett forskningsinstitut för internationella relationer och EU-frågor

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Uppgifter och ställning

I anknytning till riksdagen finns ett oberoende forskningsinstitut för internationella relationer och EU-frågor (*forskningsinstitutet*) för forskning i internationella politiska och ekonomiska relationer och frågor som berör Europeiska unionen och för utredningar som gäller dessa områden.

Forskningsinstitutet använder i sin verksamhet namnet Utrikespolitiska institutet.

2 §

Styrelsen och dess sammansättning

Forskningsinstitutet leds av en styrelse, som består av en ordförande och åtta andra ledamöter. Mandatperioden för styrelseledamöterna är fem år.

Styrelsen väljs av riksdagen. Av styrelseledamöterna väljs en på förslag från statsrådets kansli, en på förslag från utrikesministeriet, två på förslag från Finlands Akademi, en på förslag från Finlands universitetsrektorerna och en på för-

slag från Stiftelsen för utrikespolitisk forskning. Inför valet av dessa sex ledamöter skall därför statsrådets kansli, utrikesministeriet, Finlands universitetsrektorer och Stiftelsen för utrikespolitisk forskning alla för riksdagens talman uppge namnet på två personer och Finlands Akademi på fyra personer senast tre månader innan valet skall förrättas. Om en styrelseledamot avgår eller avlider under mandatperioden skall en ny ledamot i hans eller hennes ställe utan dröjsmål väljas för den återstående mandatperioden.

Styrelsen utser inom sig en ordförande och en vice ordförande.

Riksdagens kanslikommission fastställer styrelseledamöternas arvode.

3 §

Behörighetsvillkor för styrelseledamöterna

Den styrelseledamot som väljs på förslag från statsrådets kansli skall ha god kännedom om och praktisk erfarenhet av EU-frågor. Den ledamot som väljs på förslag från utrikesministeriet skall ha förtrogenhet med och praktiskt erfarenhet av utrikespolitik. De ledamöter som väljs på förslag från Finlands Akademi, Finlands universitetsrektorer och Stiftelsen för utrikespolitisk forskning skall ha god förtrogenhet med forskning på institutets verksamhetsområde. De övriga styrelseledamöterna skall ha förtrogenhet med institutets verksamhetsområde.

4 §

Styrelsens uppgifter

Styrelsen skall

- 1) övervaka och styra forskningsinstitutets verksamhet och ta initiativ till utveckling av verksamheten,
- 2) årligen besluta om institutets budgetförslag samt verksamhets- och ekonomiplan,
- 3) årligen godkänna institutets verksamhetsberättelse,
- 4) utnämna institutets direktör och direktörens ställföreträdare samt besluta om tjänstledig-

het och uppsägning när det gäller direktören och direktörens ställföreträdare,

- 5) fastställa institutets arbetsordning, och

6) avgöra andra vittsyftande eller principiellt viktiga frågor som gäller institutets verksamhet och som styrelsen tar upp till behandling eller direktören hänskjuter till styrelsen.

5 §

Hur styrelsen fattar beslut

Styrelsen är beslutför när ordföranden eller vice ordföranden och minst fyra andra ledamöter är närvarande. Som styrelsens beslut gäller den mening som flertalet har understött. Vid lika röstetal avgör ordförandens röst.

6 §

Forskningsinstitutets direktör och direktörens ställföreträdare

Mandatperioden för forskningsinstitutets direktör är fem år. Samma person kan utnämnas till direktör för högst två på varandra följande mandatperioder. Direktören står i tjänsteförhållande till riksdagen.

Direktören skall ha en ställföreträdare. Ställföreträdaren står i tjänsteförhållande till riksdagen.

På direktören och tjänsten som direktör samt på direktörens ställföreträdare och den tjänst vars innehavare skall verka som direktörens ställföreträdare tillämpas lagen om riksdagens tjänstemän (1197/2003), om inte annat följer av denna lag.

7 §

Behörighetsvillkor för direktören och direktörens ställföreträdare

Behörighetsvillkor för tjänsten som forskningsinstitutets direktör är doktorsexamen eller lärdomsprov som berättigar till doktorsgraden, god förtrogenhet med forskningsinstitutets verksamhetsområde och i praktiken visad ledarför-

måga och erfarenhet av ledarskap. Till direktör kan utnämnas även andra än finska medborgare.

Behörighetsvillkor för den tjänst vars innehavare verkar som direktörens ställföreträdare är lämplig högre högskoleexamen.

8 §

Direktörens uppgifter

Direktören skall leda forskningsinstitutets verksamhet, ansvara för att verksamheten utvecklas och är effektiv, anställa och avskeda personal, med undantag av direktörens ställföreträdare, och avgöra de ärenden som inte enligt denna lag skall avgöras av styrelsen eller om vilka inte något annat bestäms i institutets arbetsordning. Arbetsordningen anger vilka ärenden direktören avgör på föredragning.

9 §

Forskningsinstitutets personal

Forskningsinstitutet kan ha forskningsledare, forskare, specialsakkunniga samt administrativ och annan stödpersonal. Personalen står i anställningsförhållande till riksdagen.

10 §

Delegationen och vetenskapliga rådet

I anknytning till forskningsinstitutet finns en delegation som skall upprätthålla och utveckla institutets kontakter med dess viktigaste samarbetsparter och följa verksamhetens genomslagskraft i samhället.

Delegationens mandatperiod är fyra år. Delegationen består av högst åtta riksdagsledamöter som utses av riksdagens kanslikommission och högst tolv av kanslikommissionen till delegationsmedlemmar kallade företrädare för institutets viktigaste samarbetsparter. Delegationen väljer inom sig en ordförande och en vice ordförande.

I anslutning till forskningsinstitutet finns också ett vetenskapligt råd enligt vad styrelsen bestämmer närmare. Till medlemmar av rådet kallar styrelsen företrädare för inhemska och utländska universitet och forskningsinstitut samt internationella organisationer.

11 §

Forskningsinstitutets ekonomi

Statsbudgeten skall årligen innehålla ett anslag för finansiering av forskningsinstitutets verksamhet.

Institutet får ta emot donationer och testamenter för syften som främjar dess verksamhet.

Institutet får ta ut avgifter för sina prestationer. Avgifterna bestäms med iakttagande av lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

12 §

Forskningsavtal och forskningssamarbete

Forskningsinstitutet kan inom sitt verksamhetsområde ingå avtal med myndigheter, sammanslutningar och enskilda om forskning och utredningar samt ingå samarbetsavtal med andra forskningsinstitut och universitet om gemensamma forsknings- eller utredningsprojekt.

13 §

Forskningsinstitutets arbetsordning

Forskningsinstitutets arbetsordning innehåller närmare föreskrifter om behandlingen av administrativa ärenden inom institutet, om andra ärenden som rör institutets interna förvaltning och vid behov om de anställdas arbetsuppgifter. Arbetsordningen kan också innehålla föreskrifter om vilka examina som krävs för andra uppgifter än de som direktör eller direktörens ställföreträdare och om andra särskilda behörighetsvillkor, när detta behövs för en adekvat skötsel av uppgiften i fråga.

14 §

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2007.

Ledamöterna i forskningsinstitutets första styrelse kan väljas och styrelsen kan börja arbeta innan denna lag träder i kraft. Utan hinder av 2 § utgår mandatperioden för ledamöterna i institutets första styrelse den 31 december 2011, dock så att mandatperioden för de ledamöter som valts till den styrelsen på förslag från statsrådets kansli, utrikesministeriet, Finlands Akademi, Finlands universitetsrektor och Stiftelsen för utrikespolitisk forskning utgår den 31 december 2009.

Forskningsinstitutets delegation tillsätts första gången efter det att valet av riksdagsledamöter har förrättats 2007, dock senast den 1 juni 2007.

Utan hinder av 4 § utlyser riksdagen tjänsten som direktör för forskningsinstitutet första gången tjänsten tillsätts. Den person som är direktör för Utrikespolitiska institutet när denna

lag träder i kraft sköter vid behov enligt sitt samtycke direktörens uppgifter vid forskningsinstitutet fram till dess att forskningsinstitutets direktör har börjat sköta tjänsten.

När denna lag träder i kraft blir de anställda vid Utrikespolitiska institutet enligt sitt samtycke anställda av riksdagen i enlighet med särskild överenskommelse.

Riksdagen övertar ansvaret för de ekonomiska förbindelser och andra åtaganden som följer av Utrikespolitiska institutets normala verksamhet och som den 31 december 2006 belastar institutet eller Stiftelsen för utrikespolitisk forskning. Forskningsinstitutet utövar enligt vad som avtalas särskilt mellan stiftelsen och riksdagen de rättigheter som följer av avtal som institutet eller stiftelsen har ingått i anslutning till institutets forskningsverksamhet och som gäller när denna lag träder i kraft.

Åtgärder som inledandet av forskningsinstitutets verksamhet förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Lag

om ändring av lagen om riksdagens tjänstemän

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 19 december 2003 om riksdagens tjänstemän (1197/2003) 2 § 2 mom., 3 § 1 mom., 4 § 2 mom. 3 och 4 punkten, 9 §, 29 § 2 och 3 punkten, 49 § 1 mom. och 71 § 1 mom. 3 och 4 punkten, samt

fogas till 4 § 2 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lag 1189/2004, en ny 5 punkt, till 10 § ett nytt 7 mom., till 11 § ett nytt 3 mom., till 29 §, sådan den lyder delvis ändrad i sistnämnda lag, en ny 4 punkt och till 71 § 1 mom. en ny 5 punkt som följer:

2 §

— — — — —
Riksdagens ämbetsverk är riksdagens kansli, statsrevisorernas kansli och riksdagens justitie-

ombudsmans kansli samt statens revisionsverk och forskningsinstitutet för internationella relationer och EU-frågor, som båda finns i anknytning till riksdagen.

3 §

Tjänster vid riksdagens kansli, statsrevisorernas kansli och riksdagens justitieombudsmans kansli, tjänsten som generaldirektör vid statens revisionsverk samt tjänster vid forskningsinstitutet för internationella relationer och EU-frågor inrättas, indras och ändras genom beslut av riksdagens kanslikommission (*kanslikommissionen*). Övriga tjänster vid statens revisionsverk inrättas, indras och ändras genom beslut av revisionsverkets generaldirektör.

4 §

Följande tjänster samt tjänster som till tjänsteställningen motsvarar dem eller är högre får inte inrättas, indras eller tjänstebenenämningen ändras, om inte varje tjänst specificerats i statsbudgeten:

- 3) vid riksdagens justitieombudsmans kansli: tjänsten som kanslichef,
- 4) vid statens revisionsverk: tjänsten som generaldirektör, och
- 5) vid forskningsinstitutet för internationella relationer och EU-frågor: tjänsten som direktör.

9 §

Den som utnämns till en tjänst som specificeras i statsbudgeten eller till ett tjänsteförhållande för viss tid för att sköta uppgifter som hör till en sådan tjänst skall vara finsk medborgare. I fråga om tjänsten som direktör för forskningsinstitutet för internationella relationer och EU-frågor gäller emellertid vad som föreskrivs särskilt.

10 §

I fråga om utnämning till tjänster vid forskningsinstitutet för internationella relationer och EU-frågor föreskrivs särskilt.

11 §

I fråga om de särskilda behörighetsvillkoren för tjänsterna vid forskningsinstitutet för inter-

nationella relationer och EU-frågor gäller lagen om ett forskningsinstitut för internationella relationer och EU-frågor (/).

29 §

Utöver vad som i 30 § föreskrivs om grunderna för uppsägning gäller att följande tjänstemän kan sägas upp då det med beaktande av tjänsteförhållandets art finns ett godtagbart och motiverat skäl för uppsägningen:

- 2) statsrevisorernas kansli: kanslichefen,
- 3) riksdagens justitieombudsmans kansli: kanslichefen, och
- 4) forskningsinstitutet för internationella relationer och EU-frågor: direktören.

49 §

Kanslikommissionen kan ingå ett skriftligt avtal om anställningsvillkoren med en tjänsteman vid riksdagens kansli, statsrevisorernas kansli och riksdagens justitieombudsmans kansli samt med direktören och direktörens ställföreträdare vid forskningsinstitutet för internationella relationer och EU-frågor och med generaldirektören för statens revisionsverk. Generaldirektören för statens revisionsverk kan ingå ett sådant avtal med andra tjänstemän vid revisionsverket. Avtal får inte ingås om frågor som det enligt 44 § inte får avtalas om. Avtal får inte heller ingås om sämre villkor än anställningsvillkoren i tjänstekollektivavtal.

71 §

Beslut om överföring av en tjänst inom ett ämbetsverk, förflyttning av en tjänsteman med stöd av 25 §, ombildning av ett tjänsteförhållande till tjänsteförhållande på deltid, skriftlig varning, permittering av en tjänsteman, avstängning från tjänsteutövning, uppsägning av en tjänsteman och hävning av ett tjänsteförhållande fattas på föredragning enligt följande:

- 3) vid riksdagens justitieombudsmans kansli av riksdagens justitieombudsman,

4) vid statens revisionsverk av generaldirektören, och

5) vid forskningsinstitutet för internationella relationer och EU-frågor av institutets styrelse.

— — — — —
— — — — —
— — — — —

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2007.
Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Lag

om ändring av 1 och 10 § i lagen om grunderna för avgifter till staten

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 21 februari 1992 om grunderna för avgifter till staten (150/1992) 1 § 3 mom. och 10 §, sådana de lyder i lag 721/2000, som följer:

1 §

Lagens tillämpningsområde

— — — — —
Lagen gäller också republikens presidents, riksdagens, statsrevisorernas och riksdagens justitieombudsmans kansli liksom också statens revisionsverk och forskningsinstitutet för internationella relationer och EU-frågor, som båda finns i anknytning till riksdagen.
— — — — —

10 §

Särskilda ämbetsverk och inrättningar

Riksdagens, republikens presidents, statsrevisorernas och riksdagens justitieombudsmans kansli samt statens revisionsverk och forskningsinstitutet för internationella relationer och EU-frågor, som båda finns i anknytning till riksdagen, liksom också justitiekanslersämbetet, Finlands Bank och Folkpensionsanstalten bestämmer själva sina avgifter.

— — — — —
Denna lag träder i kraft den 1 januari 2007.
Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 1 juni 2006